

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Назва курсу	Вступ до фаху
Рівень вищої освіти	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітня програма	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Статус дисципліни	Обов'язкова /вибіркова
Форма здобуття освіти	Денна
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS / 90 годин
Мова викладання	Українська
Викладач	Мандич Віра Володимирівна
Профайл викладача	https://www.krok.edu.ua/
Контактний телефон	+380671821958
E-mail	MandychV@krok.edu.ua
Консультації	Очні консультації: 1 академічна година, щовівторка з 13.00 – 14.00 Online консультації: 1 академічна година, щовівторка з 18.00 – 19.00

1. Коротка анотація: Дисципліна «Вступ до фаху» є обов'язковою при підготовці фахового молодшого бакалавра за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» та викладається на 2-му курсі (3-й семестр) в обсязі 3 кредитів за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS.

Дисципліна «Вступ до фаху» спрямована на формування у студентів цілісної системи знань про суть спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», а також сприяє формуванню фінансової культури майбутніх фахівців з фінансів.

Мета вивчення дисципліни «Вступ до фаху»: поглиблене вивчення та творче осмислення основних етапів розвитку та особливостей сучасного стану фінансової науки, а також актуальність і практичне значення підготовки фахівців зі спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Завданням вивчення дисципліни є формування у студентів цілісного уявлення про зміст і значення майбутньої професійної діяльності, розуміння структури та функціонування фінансової системи, основних напрямів роботи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, а також розвиток мотивації до навчання, самовдосконалення й оволодіння фаховими компетентностями відповідно до сучасних вимог ринку праці.

Предметом дисципліни «Вступ до фаху» є закономірності та особливості фінансової теорії, сутність та роль фінансів у суспільстві, властивості та принципи побудови фінансової системи.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні

знати: вимоги МОН до фахівця зі спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»; сутність та роль фінансів; принципи

побудови фінансової системи; основні ознаки банківської системи та вимоги до діяльності; особливості податкової системи.

уміти: аналізувати актуальність та практичне значення фінансів в суспільстві; характеризувати взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями; пояснити структуру управління фінансами; дати оцінку проблемам розвитку фінансової системи України; пояснити роль бюджету в економіці держави; характеризувати суть податкової системи, система податкового законодавства; знати принципи побудови та типи банківських систем.

2. Результати навчання:

РН 04. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти набуває таких компетентностей:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 3. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем та їх структури.

СК 4. Розуміння принципів організації фінансових відносин.

СК 12. Здатність використовувати новітні інструменти та технології у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

3. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин/ кредитів ECTS		
	денна	заочна	дистанційна
лекції	16	-	-
семінарські заняття / практичні / лабораторні	14	-	-
самостійна робота	60	-	-
екзамен	-	-	-

4. Пререквізити. Викладання навчальної дисципліни базується на знаннях, отриманих при вивченні Інформаційних та цифрових технологій.

5. Технічне й програмне забезпечення / обладнання. Персональний комп'ютер, загальнонавчальні комп'ютерні програми, проектор, доступ до мережі Інтернет. Комп'ютер повинен бути облаштований відеокамерою та мікрофоном.

6. Політика курсу – студенти мають дотримуватись кодексу академічної доброчесності https://www.krok.edu.ua/download/nakazi/2018-10-18_kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf

Відвідування занять є обов'язковим компонентом освоєння курсу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) відпрацювання пропущених занять відбувається за погодженням із викладачем дисципліни. Вивчення курсу також можливе за індивідуальним графіком, що регламентується відповідним положенням.

У разі проведення занять в онлайн форматі, здобувач має під'єднатись до навчальної платформи де буде проводитись заняття. Заходити на навчальну платформу (*Teams*) виключно під своїм реальним прізвищем. Під час занять з використанням онлайн платформи *MS Teams* камера має бути увімкненою протягом всього заняття, мікрофон включається за потреби під час відповідей / запитань. У разі відсутності можливості включати камеру, студент має повідомити викладача та отримати дозвіл бути присутнім з вимкненою камерою. В разі не під'єднання та відсутності реакції здобувача на звернення викладача до нього особисто, здобувач вважається відсутнім на занятті.

1. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальні основи спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Характеристика історії виникнення та основні принципи Болонської системи, які впроваджені і у вітчизняну систему освіти.

Соціально-економічна сутність, функції і роль фінансів; структура та принципи побудови фінансової системи; сутність фінансів держави та домогосподарств; економічний зміст і принципи будови бюджетної системи; сутність та типи банківських систем; складові податкової системи та податкову політику; особливості митної системи держави; принципи та види страхування, тощо.

Вимоги до спеціалістів «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», їх адаптація до зміни умов внутрішнього та зовнішнього середовища.

Суть і роль фінансів у суспільстві, відносини, які виникають при формуванні, розподілі і перерозподілі валового внутрішнього продукту. Фінанси, як об'єктивна форма прояву економічних відносин, як економічна категорія.

Об'єкт вивчення, загальні закони та тенденції розвитку фінансово-економічних систем, підприємств, організацій, поведінка та мотивація суб'єктів ринку, соціально-економічні процеси та їх регулювання.

Чинники впровадження новітніх фінансових ідей у практичну діяльність установ, підприємств та організацій.

Вимоги до майбутнього фахівця з фінансів. Загальні основи спеціальності. Законодавчі акти та нормативно-правові документи, які регламентують вимоги до спеціалістів «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Тема 2. Сутність і роль фінансів у суспільстві

Форми фінансів – видима і прихована. Фінанси як економічна категорія.

Характеристика фінансових відносин. Об'єкти та суб'єкти фінансових відносин. Централізовані та децентралізовані фінанси.

Види фінансів - приватні, державні та фінанси громадських об'єднань.

Найважливіші ознаки і властивості фінансів. Гроші як матеріальна основа фінансів. Держава як основний регулятор існування фінансів.

Основні функції фінансів: розподільна і контрольна

Завдяки фінансам забезпечується індивідуальний і суспільний кругообіг виробничих фондів на розширеній основі, регулювання галузевою та територіальною структурою національної економіки, запровадження в господарську практику досягнень сучасної науки і техніки, стимулювання інвестиційної діяльності, цілого локомотиву економіки країни, задоволення різноманітних потреб суспільства та конкретних суб'єктів.

Напрями впливу фінансів на процеси суспільного розвитку.

Роль фінансів у формуванні та розвитку взаємовідносин у ринковій економіці.

Роль фінансових ресурсів з економічними категоріями розподільчого характеру як гроші, заробітна плата, ціна та кредит. Аналіз категорій «фінанси» і «гроші» .

Ціна як початкова категорія вартісного розподілу, процес переходу продукту праці з матеріально-речової форми у грошову. Ціна – це грошовий вираз вартості будь-якого товару, тобто ціни, як і фінанси, здійснюють розподіл валового внутрішнього продукту. Взаємозв'язок ціни і фінансів у розподілі (перерозподілі) валового внутрішнього продукту.

Оперативне управління фінансами як головна функція апарату фінансової системи держави: Міністерства фінансів України, Державної казначейської служби України, Державної митної служби України, Державної податкової служби України, фінансових управлінь (відділів), міністерств, відомств, місцевих рад, фінансових служб підприємств та організацій.

Тема 3. Фінансова система України

Фінансові відносини в країні як носій властивостей та відносин для реалізації грошових фондів.

Характеристика та відображення фінансової системи як сукупності економічних відносин та різноманітних фондів фінансових ресурсів, які створюються і використовуються в місцях їхнього акумулювання з метою забезпечення економічного та соціального розвитку.

Властивості фінансової системи на сучасному рівні. Принципи побудови фінансової системи. Органи управління фінансовими системами.

Структура державних фінансів:

1. Державний та місцеві бюджети, державні фонди цільового призначення, державний кредит, фінанси підприємств і організацій державної форми власності.
2. Фінанси суб'єктів господарювання (підприємств, організацій, установ).
3. Міжнародні фінанси.
4. Фінансовий ринок.
5. Ринок страхування.

Об'єкти та суб'єкти фінансового управління. Проблеми розвитку фінансової системи в Україні.

Тема 4. Фінанси суб'єктів господарювання

Важливою складовою фінансової системи держави виступають фінанси суб'єктів господарювання (підприємств), які відображають залучення суб'єктів господарювання до фінансових відносин та безпосередню участь в них. Вони функціонують у матеріальній і нематеріальній сферах виробництва, де створюється валовий внутрішній продукт (далі – ВВП) і національний дохід – основні джерела фінансових ресурсів.

Особливості фінансів суб'єктів господарювання (комерційний і некомерційний характер).

Відносини суб'єктів господарювання з постачальниками і покупцями, партнерами із суспільної діяльності, об'єднаннями і асоціаціями, фінансово-кредитною системою, внаслідок яких виникають фінансові відносини, пов'язані з організацією виробництва і реалізацією продукції, формуванням фінансових ресурсів, здійсненням інвестиційної діяльності, податкових платежів у бюджет і цільові фонди, внутрішньовиробничим розподілом доходів тощо.

Об'єкти та суб'єкти фінансів суб'єктів господарювання.

Характеристика складових фінансових ресурсів підприємств (прибуток, амортизаційні відрахування, цільові фонди підприємства, кредити, оборотні кошти)

Фінансові ресурси підприємств та їх оцінка (власні, позикові).

Вплив організаційно-правової форми господарювання підприємств на формування фінансових відносин суб'єкта господарювання.

Прибуток як основна економічна категорія, яка характеризує відносини, що складаються у процесі суспільного виробництва.

Тема 5. Бюджет та бюджетна система

Бюджет сформувався в результаті тривалого історичного процесу розвитку людського суспільства, трансформації натурального господарства у товарне, виникнення і функціонування держави. В сучасних умовах бюджет – це складне економічне і багатогранне явище, без якого не може існувати жодна держава.

Бюджет як центральна ланка всієї фінансової системи України.

Основні завдання, які виконують бюджетні системи.

Економічна сутність бюджету. Функції бюджету.

Характеристика бюджету за такими ознаками: як економічна категорія, за матеріальним змістом, за формою прояву, за характером прояву, за організаційною структурою.

Оцінка бюджетних відносин за певними напрямками грошових відносин.

Форми і методи бюджетної роботи та бюджетного планування, структура доходів і видатків бюджету держави. Функції бюджету.

Сутність, структура бюджетної політики.

В основу формування бюджетної системи України сьогодні покладено Конституцію України та Бюджетний кодекс України. Організація і принципи побудови бюджетної системи, її структура і взаємозв'язок між бюджетами які він об'єднує, в процесі забезпечення виконання єдиної загальнодержавної фінансово-бюджетної політики складають її бюджетний устрій.

Соціально-економічний розвиток будь-якої країни нерозривно пов'язаний із процесом руху коштів між бюджетами різних рівнів, щоб забезпечити необхідним обсягом фінансових ресурсів кожного суб'єкта міжбюджетних відносин. Дотації в бюджетній діяльності.

Завдання бюджетного регулювання та міжбюджетні трансфери.

Тема 6. Основні ознаки банківської системи в Україні

Ринкові перетворення в економіці сьогодні привертають увагу до банківської системи, оскільки саме вона забезпечує рух грошових потоків у економіці, акумулює надлишкові грошові ресурси, що утворилися в одних секторах економіки, та скеровує в інші, де є потреба у додаткових коштах. Визначальним завданням ринкових перетворень економіки України є формування такого економічного середовища, в якому найоптимальніше будуть поєднані різні напрямки, форми і суб'єкти підприємницької діяльності.

Особливість роботи банківської системи. Формування світової банківської системи та її завдання. Структура та властивості банківської системи.

Банківська система будь-якої країни світу є найважливішою ланкою ринкової економіки, оскільки виконує функції щодо забезпечення оптимального розподілу капіталу в межах економіки та сприяє здійсненню лівової частки грошових розрахунків. Загальні та специфічні принципи побудови банківської системи.

Основні типи та вимоги до діяльності банківських систем.

Характеристика функцій банківської системи

Для забезпечення ефективного функціонування та розвитку банківської системи потрібно створити відповідну інфраструктуру, яка б забезпечувала роботу системи. Основні елементи інфраструктури банківської системи.

Тема 7. Особливості податкової системи України

Податок як соціально-економічна категорія. Обов'язкові платежі, а саме: плата, відрахування та податок.

Податок призначений для утримання державних структур і для фінансового забезпечення виконання ними своїх функцій. Податок згідно із Податковим кодексом України – це обов'язковий, безумовний платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників податку.

Сутність стягнення податків та їх правова, економічна та суспільна характеристика..

Характеристика платників податку. Обов'язки платників податків згідно з ПКУ. Об'єкти, база оподаткування, ставка податку, порядок нарахування і стягнення податку.

Податкова декларація та податковий кредит, податковий борг та податкові канікули.

Ухилення від сплати податків – дії платників податків, спрямовані на несплату податків шляхом зниження доходу чи оцінки майна або повного приховування їх.

Види податків за методом встановлення відсоткових ставок.

Податкова система є складною багаторівневою структурою. Сутність системи – взаємозв'язок між її елементами.

Елементи податкової системи є податки, збори та інші обов'язкові платежі.

Податкова політика є частиною загальної фінансової політики держави на середньострокову та довгострокову перспективу. Податкова політика – система дій, які проводяться державою в галузі податків і оподаткування. Вона знаходить своє відображення у видах податків, розмірах податкових ставок, визначені кола платників податків і об'єктів оподаткування, у податкових пільгах.

Основним законодавчим актом у системі податкового законодавства є Податковий кодекс України. Цей нормативний документ має чітко окреслену сферу дію. Податковим кодексом регулюються відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів.

Податкова система має бути побудована на певних принципах. При цьому слід чітко розрізняти принципи оподаткування та принципи побудови податкової системи.

2. Схема курсу

Тиждень /кількість годин	Тема	Вид заняття, розподіл годин	Джерела	Завдання	Термін виконання
1	2	3	4	5	6
1 / 2 год.	Тема 1. Загальні основи спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	Лекція, 2 год.	1-26	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
2 / 2 год.	Тема 1. Загальні основи спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	Практичне заняття, 2 год.	1-26	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
3 / 2 год.	Тема 2. Сутність і роль фінансів у суспільстві	Лекція, 2 год.	1-26	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
4 / 2 год.	Тема 2. Сутність і роль фінансів у суспільстві	Практичне заняття, 2 год.	1-26	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
5 / 4 год.	Тема 3. Фінансова система України	Лекція, 4 год.	1-26	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
6 / 4 год.	Тема 3. Фінансова система України	Практичне заняття, 4 год.	1-26	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
7 / 2 год.	Тема 4. Фінанси суб'єктів господарювання	Лекція, 2 год.	1-26	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень

1	2	3	4	5	6
8 / 2 год.	Тема 4. Фінанси суб'єктів господарювання	Практичне заняття, 2 год.	1-26	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
9 / 2 год.	Тема 5. Бюджет та бюджетна система	Лекція, 2 год.	1-26	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
10 / 2 год.	Тема 5. Бюджет та бюджетна система	Практичне заняття, 2 год.	1-26	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
11 / 4 год.	Тема 6. Основні ознаки банківської системи в Україні Тема 7. Особливості податкової системи України	Лекція, 4 год.	1-26	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
12 / 2 год.	Тема 6. Основні ознаки банківської системи в Україні Тема 7. Особливості податкової системи України	Практичне заняття, 2 год.	1-26	Опрацювати лекційний матеріал, виконати практичні завдання	Один тиждень
Усього годин: 30	-	30 год.	-	-	-

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальні основи спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	2
2.	Сутність і роль фінансів у суспільстві	2
3.	Фінансова система України	4
4.	Фінанси суб'єктів господарювання	2
5.	Бюджет та бюджетна система	2
6.	Основні ознаки банківської системи в Україні	1
7.	Особливості податкової системи України	1
	Усього:	14

4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальні основи спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	8
2.	Сутність і роль фінансів у суспільстві	8
3.	Фінансова система України	8
4.	Фінанси суб'єктів господарювання	9
5.	Бюджет та бюджетна система	9
6.	Основні ознаки банківської системи в Україні	9
7.	Особливості податкової системи України	9
	Усього:	60

5. Методи навчання

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності - за джерелом інформації:

І група. Словесні методи:

Лекція. Має інформаційний характер, чіткий план. Структура лекції підпорядковується логіці предмета. Стимулює конкретно образне мислення, активізує логічне мислення.

Пояснення. Доказовий виклад матеріалу, пов'язаний з вивченням правил, економічних законів, господарських явищ, вимог нормативного законодавства. Застосовують на лекціях, під час практичних, консультацій тощо.

Розповідь. Дає послідовний виклад ознак, особливостей, якостей предметів та явищ (опис окремої категорії, поняття тощо). Застосовують на лекціях, практичних заняттях як фрагмент.

Бесіда. Розмова викладача зі студентами на підставі чіткої системи, заздалегідь визначених запитань, які підводять слухачів до активного засвоєння системи фактів, нового поняття або закономірностей. Застосовується на лекціях, практичних заняттях.

Евристична бесіда. Дає її учасникам можливість самостійно знаходити можливі відповіді на проблемні питання, має розвивальний характер.

Інструктаж. Має інформативний локальний характер, дуже близький до розпорядження алгоритмічного типу. Застосовується при наданні вказівок до виконання домашнього завдання, заповнення первинних документів та форм звітності тощо. Активна роль належить викладачу.

II група. Наочні методи

Спостереження. Забезпечує безпосереднє сприйняття явищ дійсності (господарського процесу, роботи обліково-економічного апарату) Застосовується під час проходження виробничої та переддипломної практики

Ілюстрація, демонстрація. Показ ілюстрованих посібників, макетів бухгалтерських документів, фінансової, податкової, статистичної звітності, плакатів, малюнків на дошці, таблиць тощо. Ілюстрація передбачає показ матеріалів у статичному вигляді Застосовується на лекціях, під час практичних занять, тощо

III група. Практичні методи

Вправа Полягає у повторенні певних дій, під час яких виробляють уміння та навички застосування набутих знань як у звичайних, так і незвичайних умовах Застосовують на практичних заняттях

Тренувальна вправа Виконуються за певним зразком, інструкцією

Тести Виконуються самостійно

– за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

– за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

– за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- навчальні дискусії;
- створення ситуації пізнавальної новизни;
- створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

6. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів оцінюються за модульно – рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок. У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.

Методи письмового контролю: модульне тестування, розв'язок ситуаційних завдань та задач.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз. Формою підсумкового контролю після закінчення вивчення дисципліни є залік.

6.1. Питання для підсумкового контролю

1. У чому полягає головна мета Болонського процесу.
2. Назвіть головні позиції Болонського процесу.
3. Як називається залікова одиниця європейської системи освіти?
4. Що таке системи ECTS?
5. Які основні характеристики спеціаліста у сфері фінансів?
6. Назвіть професійні напрями і цілі фінансиста.
7. У чому полягає фінансово-кредитна ціль фінансиста?
8. Розкрийте суть податково-бюджетної цілі фінансиста?
9. Яка сутність інвестиційної цілі фінансиста?
10. У чому полягає нормативно-методична ціль фінансиста?
11. Яка ознака страхової цілі фінансиста?
12. У чому полягає зовнішньоекономічна ціль фінансиста?
13. Що входить в обов'язки фінансиста?
14. Назвіть актуальні проблеми, що впливають на підготовку фахівців для фінансової системи.
15. Що таке фінанси як економічна категорія?
16. Що є об'єктом фінансових відносин?
17. Що розуміють під централізованими фінансами?
18. Що належить до децентралізованих фінансів?
19. Які виділяють види фінансів?
20. В чому полягає відмінність між державними та приватними фінансами?
21. Якими ознаками володіють фінанси?
22. Що таке гроші?
23. У чому полягає суть розподільчої функції фінансів?
24. У чому полягає суть контрольної функції фінансів?
25. Які складові сукупного суспільного продукту?
26. Назвіть основні напрями ролі фінансів у економічному житті суспільства.
27. В чому проявляється взаємозв'язок ціни та фінансів?
28. Яка відмінність заробітної плати і фінансів?
29. Дайте визначення фінансової системи держави.
30. Що являє собою фінансова система в правовому аспекті?
31. Назвіть сфери фінансової системи.
32. Які складові елементи включає структура фінансової системи України?
33. Якими властивостями характеризується сучасна фінансова система?
34. Які принципи побудови фінансової системи?
35. Дайте характеристику сфер та ланок фінансової системи.
36. Назвіть складові (ланки) державних фінансів.

37. Що таке бюджет держави?
38. Які складові (ланки) фінансового ринку?
39. Яка відмінність між ринком грошей та ринком капіталів?
40. Що являє собою управління фінансами?
41. Що є об'єктом фінансового управління? Назвіть суб'єкти фінансового управління.
42. Які основні проблеми діючої фінансової системи України?
43. Дайте визначення фінансам суб'єктів господарювання.
44. Які функції виконують фінанси підприємств?
45. Розкрийте сутність фінансових ресурсів підприємств
46. Які ознаки характерні для фінансових ресурсів підприємств?
47. Розкрийте складові фінансових ресурсів підприємств.
48. Дайте визначення фінансового менеджменту.
49. Розкрийте сутність фінансового результату діяльності підприємства.
50. Дайте визначення виручці від реалізації продукції.
51. Які існують методи обліку виручки від реалізації продукції?
52. Дайте визначення прибутку підприємства.
53. Розкрийте сутність бюджету.
54. Назвіть функції бюджету.
55. Якими ознаками характеризується бюджет?
56. Дайте визначення поняттю «бюджетна система».
57. Яка структура бюджетної системи України?
58. Що таке «бюджетний устрій»?
59. Розкрийте сутність бюджетної політики.
60. Назвіть принципи побудови бюджетного устрою.
61. Які стадії включає у себе бюджетний процес?
62. Дайте визначення бюджетного дефіциту, профіциту.
63. Скільки часу триває в Україні бюджетний період?
64. Що становлять собою міжбюджетні відносини?
65. Які існують форми субсидювання?
66. Що означає поняття «бюджетне регулювання»?
67. У чому полягає «бюджетний федералізм»?
68. Дайте визначення поняттю «банківська система» згідно інституційного підходу.
69. Дайте визначення поняттю «банківська система» згідно інституційно-економічного підходу.
70. Яким цілям повинна відповідати банківська система?
71. Які виділяють моделі функціонування фінансових систем?
72. Які існують загальні принципи побудови банківських систем?
73. Які принципи відносять до специфічних принципів банківської системи?
74. Порівняйте загальні принципи побудови банківських систем та специфічні принципи банківської системи України.
75. Які типи банківських систем розрізняють в світі в залежності від організаційної структури банківських систем?

76. Яким вимогам має відповідати дворівнева банківська система для нормального функціонування?
77. Назвіть функції, які виконує банківська система.
78. Назвіть елементи банківської інфраструктури та їх складові.
79. Що належить до першого рівня структури банківської системи України?
80. Що належить до другого рівня структури банківської системи України?
81. Дайте визначення терміну «банк».
82. У чому полягає сутність податків?
83. У чому різниця між податками та іншими видами платежів до бюджету?
84. Назвіть характерні ознаки податку.
85. Які функції виконують податки?
86. Що забезпечує фіскальна функція?
87. За допомогою яких інструментів реалізується регулююча функція?
88. Хто здійснює функцію контролю за сплатою податків?
89. Назвіть елементи податку.
90. За якими ознаками класифікують податки?
91. Що таке податкова система?
92. Охарактеризуйте економічний зміст податкової системи.
93. В чому різниця між податковою системою і системою оподаткування?
94. З яких елементів складається податкова система?
95. На яких принципах ґрунтується податкове законодавство України?

7. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за шкалою Інституту (0-100), національною шкалою та шкалою ECTS на підставі нормативних документів.

7.1. Схема нарахування балів з дисципліни

Навчальна дисципліна «Вступ до фаху» оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною системою.

Дисципліна складається з двох змістових модулів. Перший змістовий модуль – 40 балів, другий ЗМ – 40 балів. Система отримання балів накопичувальна.

Поточне та періодичне оцінювання вивчення дисципліни

Назва теми	Бали
<i>ЗМ I. Змістовний модуль I. Сутність і роль фінансів у суспільстві</i>	
Тема 1. Загальні основи спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	5
Тема 2. Сутність і роль фінансів у суспільстві	5
Тема 3. Фінансова система України	5
Тема 4. Фінанси суб'єктів господарювання	5
Модульна контрольна робота	20
Разом за змістовим модулем I	40
<i>ЗМ II. Банківська та податкова система України</i>	
Тема 5. Бюджет та бюджетна система	5
Тема 6. Основні ознаки банківської системи в Україні	5
Тема 7. Особливості податкової системи України	10
Модульна контрольна робота	20
Разом за змістовим модулем II	40
Підсумковий контроль (залік)	20
Всього годин	100

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання та роботу з теоретичним матеріалом на лекційних заняттях та за виконання завдань на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Підсумкове оцінювання вивчення дисципліни шляхом проведення заліку.

Підсумковою формою контролю є залік (максимальна кількість балів – 20). На залік виносяться ключові питання, типові завдання, що потребують вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

На залік виносяться ключові питання, а також завдання, що потребують творчої відповіді та уміння використовувати отримані знання.

Відповідь на екзаменаційні завдання повинна відповідати таким вимогам:

- бути повною та розгорнутою;
- містити всі необхідні для розкриття змісту питання категорії та поняття;
- втілювати творчі здібності студента у розумінні, викладенні і використанні навчально-програмного матеріалу;
- ґрунтуватись на засвоєнні основної та додаткової літератури;
- мати правильну відповідь на тестове, ситуаційне, практичне завдання

7.2. Критерії підсумкового оцінювання

Проміжок за накопичувальною шкалою Університету	Оцінка чотирибальною національною шкалою
90 та вище	відмінно
75 – 89	добре
60 – 74	задовільно
0 – 59	незадовільно

8. Методичне забезпечення

До уваги студентів: усі навчально-методичні матеріали (робоча програма навчальної дисципліни (силабус), конспект лекцій, плани практичних занять і самостійної роботи тощо) подані в Moodle: <https://dist.krok.edu.ua/course/view.php?id=3382>

9. Рекомендована література

1. Аранчій В. І. та ін. Податкова система : навч. посіб. Полтава : Укрпромторгсервіс, 2018. 361 с.
2. Бак Н. А. Податкова система : навч. посіб. Чернівці : Рута, 2017. 135 с.
3. Біляк Ю. В., Тітенко З. М. Податкова система : навч. посіб. Київ : НУБіП України, 2021. 633 с.
4. Бралатан В. П. Професійна етика : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2018. 252 с.
5. Банківська система: навчальний посібник / Ю.Є. Холодна, О.М. Рац. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. – 316с.
6. Банківська система: навчальний посібник / (Л.І. Катан, Н.І.Демчук, В.Г. Бабенко-Левада, Т.О. Журавльова); заред. І.М. Мазур. – Дніпро: Пороги, 2017. - 444 с.
7. Банківські операції: Підручник. – 2-ге вид., випр. і доп. / А.М. Мороз, М.І. Савлук, М.Ф. Пуховкіна та ін.; За ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Мороза. – К.: КНЕУ, 2002. – 476 с.
8. Варналій З. С., Романюк М. В. Податкова система : підручник. Київ : Знання України, 2019. 567 с.
9. Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 07.12.2000р., №2121- III із змінами.
10. Закон України “Про Національний банк України” від 20.05.1999р., №679- XIV із змінами.
11. Загородній А. Г., Яремко І. Й. Облік і оподаткування: вступ до фаху Навчальний посібник. / Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 260 с.

12. Кіндрацька Г.І. Аналіз господарської діяльності: підручник. / Г.І. Кіндрацька, А.Г. Загородній, Ю.І. Кулиняк. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 320 с.
13. Крупельницька І. Г. Звітність підприємств. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 232 с.
14. Кулик В. А., Левченко З. М. Облікова політика підприємства : навч. посіб. Київ : SBA-print, 2019. 238 с.
15. Лень В. С., Нехай В. А. Облік і аудит. Вступ до фаху : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019, 256 с.
16. Податковий кодекс України від 02.12.2010р., №2755-VI із змінами.
17. Правдюк Н.Л., Коваль Л. В., Коваль О. В. Облікова політика підприємств : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2020, 648 с.
18. Ситник Н. С., Дубик В. Я., Круглякова В. В.; за заг. ред. Н. С. Ситник. Вступ до фаху : навчальний посібник / Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2020., 256 с.
19. Селіверстова Л. С., Адаменко І. П. Фінансова система України: особливості функціонування та напрями удосконалення // Економіка та держава. 2018. №6. С. 17 – 20.
20. Ткаченко Н.М. Теорія бухгалтерського обліку : підручн. Друге видання. доповн. і переробл. Київ : Алерта, 2020, 192 с.
21. Шкварчук Л. О. Вступ до фаху "Фінанси, банківська справа та страхування" : навчальний посібник / Л. О. Шкварчук . Львів : Простір-М, 2019, 232 с. 12.

Інформаційні ресурси:

22. Сайт Верховної ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
23. Електронний кабінет платника податків. URL: <https://cabinet.tax.gov.ua/>
24. Бухгалтерський журнал. URL: . <https://i.factor.ua/ukr/>
25. Сайт для бухгалтерів Бухгалтер 911. URL: <https://buhgalter911.com/uk/>
26. Сайт ДПС. URL: <https://tax.gov.ua/>

Комунікації

1. Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є **Moodle**. Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт та інше – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу.
2. Електронне забезпечення навчання (**Moodle**):
  - » Якщо забули пароль/логін, відправте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: dist.center@krok.edu.ua.
  - » Лекції, плани практичних занять, завдання для самостійного опрацювання, методичні рекомендації для виконання курсової роботи та інше навчально-

методичне забезпечення дисципліни розміщені на платформі *Moodle*:
дисципліна «Вступ до фаху».

» Інші засоби зв'язку: *Moodle* (форум курсу, приватні повідомлення).

3. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці дисципліни у *Moodle*, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на *Moodle*, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до *Moodle* є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу dist.center@krok.edu.ua. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.
4. Для проведення он-лайн лекцій, практичних занять використовується платформа *MS Teams*. Увійдіть за допомогою свого імені користувача і пароля Office 365.
5. З розкладом занять можливо ознайомитись на сайті Інституту.

Для цього Вам потрібно обов'язково авторизуватись в системі Office 365. У разі виникнення запитань щодо входу у Ваш кабінет, пишіть на адресу support@krok.edu.ua

Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень *Outlook* (корпоративна пошта Університету «КРОК» викладача курсу). Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Склав викладач циклової комісії фундаментальних дисциплін, туризму та фінансів Мандич Віра Володимирівна.

Ухвалено цикловою комісією фундаментальних дисциплін, туризму та фінансів (протокол № 2 від 23.09.2025 р.).